

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. aprill 2020
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0178(COD)

5639/2/20
REV 2 ADD 1

EF 8
ECOFIN 38
ENV 47
SUSTDEV 10
CODEC 64
PARLNAT 23

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

Teema: Nõukogu esimese lugemise seisukoht eesmärgiga võtta vastu EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088

- Nõukogu põhjenduste kavand
- Nõukogu poolt vastu võetud 15. aprillil 2020

I. SISSEJUHATUS

Komisjon avaldas 8. märtsil 2018 oma jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava, milles esitati kestliku rahastamise ambitsioonikas ja terviklik strateegia. Selle tegevuskava üks peamine eesmärk on suunata kapitalivood ümber kestlikesse investeringutesse, et saavutada kestlik ja kaasav majanduskasv.

Sellega seoses esitas komisjon 24. mail 2018 nõukogule järgmistest seadusandlikest ettepanekutest koosneva paketi:

- ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse jätkusuutlike investeringute soodustamise raamistik („taksonoomiamäärus“);
- ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb jätkusuutlikke investeringuid ja jätkusuutlikkusriske käsitleva teabe avalikustamist ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/2341 („avalikustamise määrus“); ning
- ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1011 vähese CO₂-heite ja CO₂-heite mõju vähendamise võrdlusaluste osas („võrdlusaluste määrus“).

Avalikustamise määrus ja võrdlusaluste määrus avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* vastavalt kui määrus (EL) 2019/2088¹ ja määrus (EL) 2019/2089².

¹ ELT L 317, 9.12.2019, lk 1.

² ELT L 317, 9.12.2019, lk 17.

Taksonoomiamääruse suhtes võttis Euroopa Parlament oma seisukoha vastu esimesel lugemisel 28. märtsi 2019. aasta täiskogu istungil.

Finantsteenuste töörühm analüüsis kavandatavat taksonoomiamäärust mitmel koosolekul erinevate eesistumisperioodide ajal.

Alaliste esindajate komitee (COREPER II) leppis 25. septembril 2019 kokku esialgsetes läbirääkimisvolitustes. 16. detsembril 2019 neid volitusi muudeti.

16. detsembril 2019 saavutati Euroopa Parlamendiga lõplik kompromiss, mis võimaldas läbirääkimised lõpule viia.

23. jaanuaril 2020 kiitsid Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon (ECON) ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon (ENVI) kolmepoolsete läbirääkimiste tulemuse heaks. 24. jaanuaril 2020 saatsid nimetatud komisjonide esimehed eesistujariigile kirja, milles märkisid, et nad soovivad täiskogul parlamendi teisel lugemisel nõukogu seisukohaga nõustuda, võttes arvesse teksti õiguskeelelist viimistlemist.

Nõukogu saavutas 18. veebruaril 2020 muudetud teksti suhtes poliitilise kokkuleppe.

Eespool nimetatud kokkulepet arvesse võttes ja pärast teksti õiguskeelelist viimistlemist võttis nõukogu 15. aprillil 2020 vastu oma esimese lugemise seisukoha vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 294 sätestatud seadusandlikule tavamenetlusele.

II. EESMÄRK

Jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskava üks eesmärk on suunata kapitalivood ümber kestlikesse investeringutesse, et saavutada kestlik ja kaasav majanduskasv. Selleks on kõige olulisem ja kiireloomulisem võtta vastu taksonoomiamäärus, millega kehtestatakse ühtne kestliku tegevuse klassifikatsioonisüsteem. Selged juhised tegevuse kohta, mis liigitatakse keskkonnaeesmärkide saavutamisele kaasa aitavaks tegevuseks, peaksid aitama investoritel selgust saada, millistest investeringutest rahastatakse keskkonnasäästlikku majandustegevust.

Kriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks, kas majandustegevust saab käsitada keskkonnasäästlikuna, peaksid olema liidu tasandil ühtlustatud, et kõrvaldada tõkked, mis takistavad siseturu toimimist seoses kestlike projektide jaoks rahaliste vahendite hankimisega, ning hoida ära sellistele projektidele tõkete seadmine tulevikus. Sellise ühtlustamise tulemusena on ettevõtjatel lihtsam saada oma keskkonnasäästliku tegevuse jaoks piiriülest rahastust, sest nende majandustegevust saab hinnata ühtsete kriteeriumide alusel, et tagada nende valimine keskkonnasäästlike investeringute alusvaraks. Selline ühtlustamine hõlbustab seega piiriüleseid kestlikke investeringuid liidus.

Konkreetses majandustegevuse keskkonnasäästlikkuse kindlaksmääramiseks kehtestatakse taksonoomiamäärusega ammendav loetelu järgmisest kuuest keskkonnaeesmärgist: kliimamuutuste leevendamine; kliimamuutustega kohanemine; vee- ja mereressursside kestlik kasutamine ja kaitse; üleminek ringmajandusele; saastuse vältimine ja tõrje; ning elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine.

Komisjoni delegeeritud õigusaktidega kehtestatakse iga keskkonnaeesmärgi jaoks ühtsed tehnilised sõelumiskriteeriumid, mille alusel tehakse kindlaks, kas majandustegevus annab olulise panuse asjaomase eesmärgi saavutamisse. Ühtsete kriteeriumide üks peamine element on ka vältida keskkonnaeesmärkide saavutamise olulist kahjustamist, et investeeringuid ei saaks liigitada keskkonnasäästlikeks juhul, kui nendest investeeringutest rahastatav majandustegevus põhjustab keskkonnale olulist kahju sellisel määral, mis kaalub üles nende panuse keskkonnaeesmärgi saavutamisse. Peale selle, veel üks tingimus, mille alusel liigitatakse majandustegevus keskkonnasäästlikuks, on minimaalsete kaitsemeetmete järgimine.

III. NÕUKOGU ESIMESE LUGEMISE SEISUKOHA ANALÜÜS

a) Sisuline kohaldamisala

Nõukogu tekstis on taksonoomiamääruse fookus endiselt sellise keskkonnasäästliku tegevuse määratlemisel, millel on oluline mõju keskkonnasäästlikkusele, ja seetõttu vastab määrus kõige pakilisemale vajadusele määratleda liidu tasandil tegevus, mida võib pidada keskkonnasäästlikuks. Ühtlasi kutsutakse nõukogu tekstis komisjoni üles avaldama 31. detsembriks 2021 aruanne, milles kirjeldatakse sätteid, mida oleks vaja kohaldamisala laiendamiseks selliselt, et hõlmata keskkonnasäästlik majandustegevus, millel ei ole olulist mõju keskkonnasäästlikkusele, ning keskkonnasäästlikkust oluliselt kahjustav majandustegevus ning hõlmata muud kestlikkuse eesmärgid, näiteks sotsiaalsed eesmärgid.

Läbipaistvuse suurendamiseks ja selleks, et finantsturu osalised pakuks lõppinvestorile objektiivse võrdlusaluselise selle kohta, kui suurt osa investeeringutest kasutatakse keskkonnasäästliku majandustegevuse rahastamiseks, täiendatakse taksonoomiamäärusega lepingueelse teabe ja perioodiliste aruannete läbipaistvuse reegleid, mis on sätestatud avalikustamise määruses; reegleid täiendatakse nii seoses taksonoomiale vastavate finantstoodetega kui ka seoses muude finantstoodetega, lisades kohustuse, et avalikustatavale teabele tuleb lisada faktiline avaldus või märkus.

b) Isikuline kohaldamisala

Nõukogu seisukohas sätestatakse, et suurettevõtjad, kellel on kohustus avaldada muud kui finantsteavet vastavalt direktiivi 2013/34/EL artiklile 19a või 29a, annavad oma muud kui finantsteavet kajastavates aruannetes või muud kui finantsteavet kajastavates konsolideeritud aruannetes aru teatavate kliimavaldkonna peamiste tulemusnäitajate kohta, mis põhinevad taksonoomiamäärusega kehtestatud raamistikul. See annab kasulikku teavet neile investoritele, kes on huvitatud äriühingutest, kelle tooted ja teenused aitavad oluliselt kaasa mõne taksonoomiamääruses sätestatud keskkonnaeesmärgi saavutamisele.

c) Haldamine

Võttes arvesse majandustegevuse keskkonnamõju hindamiseks vajalikke konkreetseid tehnilisi üksikasju ning teaduse ja tehnika kiiret arengut, kehtestab komisjon delegeeritud õigusaktidega keskkonnasäästliku majandustegevuse jaoks tehnilised sõelumiskriteeriumid ja kohandab neid regulaarselt vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetele ja menetlustele, kaasates liikmesriikide kestliku rahanduse eksperdirühma ja kestliku rahanduse platvormi. Kõnealuse platvormi loob komisjon ja sellesse on kaasatud palju erinevaid eksperte, kes esindavad nii avalikku kui ka erasektorit ja kodanikuühiskonda.

d) Kliimaneutraalsus

Nõukogu tekstis sätestatakse tehnilistele sõelumiskriteeriumidele esitatavad selged nõuded, mida komisjon peab järgima, kui ta töötab välja neid kriteeriume delegeeritud õigusaktide vormis. Nendes nõuetes tunnistatakse muu hulgas, et tehniliste sõelumiskriteeriumide kehtestamisel tuleb järgida tehnoloogilise neutraalsuse põhimõtet, ning sätestatakse, et tehniliste sõelumiskriteeriumidega tuleb tagada, et tahkeid fossiilkütuseid kasutavat elektrienergiatootmist ei liigitata keskkonnasäästlikuks majandustegevuseks. Ühtlasi sätestatakse nõukogu tekstis ülemineku- ja toetavatele tegevustele esitatavad nõuded.

e) Rakendamise ajakava

Nõukogu teksti kohaselt peab komisjon seadma prioriteediks kliimaalaseid eesmärke taotlevad delegeeritud õigusaktid, võttes need vastu hiljemalt 31. detsembril 2020, et tagada nende kohaldamine alates 1. jaanuarist 2022. Ülejäänud taksonoomiamääruses sätestatud eesmärkide saavutamist taotlevate delegeeritud õigusaktide vastuvõtmine on kavandatud hiljemalt 31. detsembriks 2021, et tagada nende kohaldamine alates 1. jaanuarist 2023.

Euroopa Parlament oli nende muudatustega nõus.

IV. KOKKUVÕTE

Nõukogu esimese lugemise seisukoht väljendab nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel peetud läbirääkimiste tulemusel ja komisjoni toetusel saavutatud kompromissi.

Nõukogu usub, et tema esimese lugemise seisukoht kujutab endast tasakaalustatud paketti ning et pärast vastuvõtmist on taksonoomiamäärusel oluline roll kapitalivoogude ümbersuunamisel kestlikesse investeringutesse, et saavutada kestlik ja kaasav majanduskasv, ning et sellepärast on määrus oluline vahend, mis aitab saavutada üldeesmärki, milleks on ELi kliimaneutraalsus aastaks 2050.